

1. โครงการศึกษาสถานการณ์ด้านการส่งเสริมความปลอดภัยใน โรงเรียนอนุบาล ปี 2549

คณะผู้วิจัย : นางฉันทนา ลีมนรินทร์กุล นักวิชาการสาธารณสุข 8ว และคณะ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบสถานการณ์ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุและอันตรายด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอนุบาลว่ามีมากน้อยเพียงใดและอย่างไรตลอดจนนโยบายและการบริหารจัดการของผู้บริหารโรงเรียนว่ามีส่วนในการสร้างเสริมความปลอดภัยกับเด็กนักเรียนของโรงเรียนหรือไม่เพียงใดโดยใช้วิธีการศึกษาทั้งเชิงปริมาณหรือการสำรวจด้วยแบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลทั่วประเทศและการศึกษาเชิงคุณภาพด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึกตัวแทนหรือผู้บริหารโรงเรียนใน 4 จังหวัดที่เป็นตัวแทนของแต่ละภูมิภาครวมทั้งได้ใช้วิธีการสนทนากลุ่มของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนด้วยข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้รับนำมาวิเคราะห์ความถี่และหาความสัมพันธ์กับปัจจัยที่น่าจะเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่ปัญหาได้ด้วยการวิเคราะห์โคสแควร์ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นได้นำมาวิเคราะห์เพื่อแยกตามประเด็นปัญหาต่าง ๆ และใช้เป็นข้อมูลประกอบในการอธิบายข้อมูลจากเชิงปริมาณด้วย

ผลการวิจัยพบว่าโรงเรียนประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.5) มีเด็กได้รับอุบัติเหตุและอันตรายขณะอยู่ที่โรงเรียนและในจำนวนนี้มีประมาณครึ่งหนึ่งที่เด็กมีอันตรายอยู่ในระดับปานกลางและรุนแรง และโรงเรียนร้อยละ 64.1 ได้ให้การปฐมพยาบาลแก่เด็กที่ได้รับอันตรายทุกครั้ง และประมาณร้อยละ 30-40 ของโรงเรียนได้นำปัญหาเรื่องนี้ปรึกษาหารือกับผู้ปกครองและชุมชนด้วยเมื่อพิจารณาเรื่องการบริหารจัดการในเรื่องนี้ของโรงเรียนนั้นพบว่ามีโรงเรียนร้อยละ 39.2 มีนโยบายเรื่องนี้ที่เขียนเป็นลายลักษณ์อักษรที่เหลือส่วนใหญ่มีนโยบายแต่ไม่ได้ระบุไว้เป็นหนังสือ. และในอัตราที่ใกล้เคียงกันโรงเรียนร้อยละ 40 มีแผนเรื่องความปลอดภัยที่เขียนไว้เป็นการเฉพาะและมีการกำหนดให้ผู้บริหารรับผิดชอบเป็นการเฉพาะ เมื่อพิจารณาสภาพสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียนพบว่าโรงเรียนมากกว่าครึ่งหนึ่งมีสภาพแวดล้อมแต่ละรายการอยู่ในสภาพดีและปลอดภัยมีเพียงร้อยละ 20-30 เท่านั้นที่มีสภาพแวดล้อมบางรายการที่ไม่ปลอดภัย เช่น เครื่องเล่นในสนามแสงสว่าง ห้องน้ำ ห้องส้วม และรั้วโรงเรียนมีข้อสังเกตว่าโรงเรียนร้อยละ 34.1 ไม่เคยมีประสบการณ์ทำโครงการเกี่ยวกับความปลอดภัยของนักเรียนในขณะที่ผู้บริหารโรงเรียนร้อยละ 34.8 เห็นว่าปัญหาเรื่องนี้ในปัจจุบันมีความรุนแรงในระดับปานกลางและมาก และพบว่าไม่มีใครเลยที่เห็นว่าเรื่องนี้ไม่เป็นปัญหาแต่อย่างใด ส่วนแนวคิดในการจัดการเกี่ยวกับเรื่องนี้ยังค่อนข้างจำกัดอยู่ที่การจัดระเบียบและควบคุมกำกับนักเรียนให้ระมัดระวังตัวเป็นหลัก ยังขาดในเรื่องการมีส่วนร่วมของนักเรียนผู้ปกครองและชุมชนอย่างเป็นระบบและกระบวนการแนวโหม้การจัดการเรื่องความปลอดภัยของเด็กโรงเรียนอนุบาล จึงควรเน้นที่การมีมาตรการที่ทำให้ผู้สนใจ มีความสนใจและตระหนักต่อปัญหาเรื่องนี้มากยิ่งขึ้นและเห็นว่าความรู้ความเข้าใจในเรื่องกลยุทธ์และกลวิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเน้นที่การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควบคู่กับการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้มีความปลอดภัยมากที่สุด